

SMANJENJE EMISIJA ISPARLJIVIH ORGANSKIH JEDINJENJA

INOVACIJOM DO ZDRAVIJE ŽIVOTNE SREDINE

Isparljiva organska jedinjenja (VOCs) obuhvataju veliki broj jedinjenja koja imaju široku primenu u proizvodnji različitih proizvoda koji se svakodnevno koriste. Zbog zagađenja vazduha i negativnog uticaja na zdravlje ljudi, njihova primena se sve više kontroliše.

Emisije VOC u vazduh iz postrojenja u kojima se proizvode premazi, lakovi ili lepkovi, a u kojima se godišnje troši više od 100 t organskih rastvarača, moraju se uskladiti sa graničnim vrednostima, propisanim odgovarajućom Uredbom.

Na tržištu Evropske unije široko su prihvaćeni lepkovi na bazi vode. Uprkos slabostima koje imaju, zbog doprinosu zaštiti životne sredine i zdravlju ljudi, oni sve više zamjenjuju lepkove na bazi organskih rastvarača. Suprotno trendu u EU, u Srbiji se još uvek dominantno koriste lepkovi na bazi organskih rastvarača.

Smanjenje emisija VOC zahteva značajna ulaganja u moderniju opremu i unapređenje tehnološkog procesa i organizacije proizvodnje, kao i postavljanje uređaja za prečišćavanje otpadnih gasova. U tom smislu ulaganje u razvoj i primenu inovativnih rešenja za smanjenje emisija VOC može doneti korist proizvodačima, ali i široj društvenoj zajednici.

PRIMER DOBRE PRAKSE

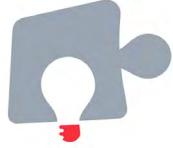
Kompanija Tetragon gotovo trideset godina se bavi proizvodnjom lepkova namenjenih kupcima iz različitih grana industrije. Od samog osnivanja formirana je i služba razvoja čime je zaokružen proces rada od ideje do finalnog proizvoda. Upravo od ove službe potekla je inicijativa da se tradicionalni lepkovi na bazi organskih rastvarača koji se koriste u proizvodnji dušeka i opreme za spavanje zamene lepkovima koji se proizvode od sličnih ili istih polimera rastvorenih u vodenim disperzijama.

„Tetragon se priključio naporima za poboljšanje performansi lepkova na vodenoj bazi kada je svoju ideju formulisao i prijavio se na javni poziv Fonda za inovacionu delatnost. Dodeljena finansijska sredstva za razvoj ekološki prihvatljivih kontaktnih lepkova na vodenoj bazi za lepljenje poliuretanskih pena su nam omogućila da angažujemo stručnjake sa Tehnološko-metalurškog fakulteta i kupimo potrebnu opremu za laboratoriju. U saradnji sa istraživačima, razvijali smo više tipova lepkova za različite vrste nanošenja i za lepljenje različitih vrsta materijala. Već krajem prve godine projekta uspeli smo da razvijemo nekoliko tipova lepkova na vodenoj bazi koje uspešno proizvodimo i izvozimo u zemlje EU. Ovi lepkovi sadrže 40 do 50% suve materije, dok ostatak do 100% čini voda. Prilikom njihove proizvodnje i upotrebe ne emituju se isparljiva organska jedinjenja u atmosferu, što u poređenju sa proizvodnjom i upotrebotom lepka na bazi organskog rastvarača predstavlja smanjenje emisija VOC od 500 do 600 g VOC po kg lepka. S obzirom da nam je jedan od prioriteta u poslovanju očuvanje zaštite životne sredine, nastavili smo sa istraživanjima u ovoj oblasti i ispitujući mogućnost zamene postojećih disperzija novim vrstama. Zbog naše posvećenosti inovacijama uspeli smo da plasiramo na domaće tržište adhezive koji su se ranije uvozili, i da istovremeno na tržište EU i zemalja regiona plasiramo sopstvene lepkove“.

Slobodanka Marković,
vlasnica i direktorka istraživanja i razvoja

PODRŠKA MALIM I SREDNJIM PREDUZEĆIMA ZA UVOĐENJE INOVACIJA

REPUBLIKA SRBIJA
FOND ZA
INOVACIONU
DELATNOST

Programi Fonda su na raspolaganju kako svim oblastima nauke i privrede, tako i projektima za zaštitu životne sredine. Podržani su oni projekti koji imaju sposoban tim, inovativni potencijal, održivu konkurenčku prednost, jasne planove i dovoljno kvaliteta da se takmiče na međunarodnom tržištu. Za inovativne projekte Fond dodeljuje bespovratna sredstva po pojedinačnom projektu u visini do 80.000 evra odnosno do 300.000 evra, u zavisnosti od Programa.

Lenka Žilić-Arsić,
savetnica za odnose sa javnošću

Projekat eVOC Srbija realizuje se zahvaljujući podršci Ambasade Kraljevine Norveške u Beogradu u cilju postizanja standarda u zaštiti životne sredine u oblasti emisija isparljivih organskih jedinjenja. Projekat pruža pomoć Ministarstvu zaštite životne sredine Republike Srbije i Agenciji za zaštitu životne sredine Republike Srbije u transponovanju poglavljia Direktive o industrijskim emisijama koje se odnosi na operatere i aktivnosti koji koriste organske rastvarače i pruža punu podršku operaterima u Srbiji, pre svega malim i srednjim preduzećima, kroz jačanje njihovih kapaciteta. Info centar projekta na raspolaganju je za sva pitanja u oblasti upravljanja organskim rastvaračima i emisija VOC i redovno daje obaveštenja o otvorenim pozivima i dostupnim fondovima za razvojne projekte i projekte u oblasti zaštite životne sredine.

Ekspertskom timu projekta možete se obratiti direktno ili putem elektronske pošte na adresu:
evoc@tmf.bg.ac.rs

Opširnije informacije pronađite na sajtu
www.evocs.org

Norway

Realizaciju projekta finansijski je podržala Ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu

www.norway.no/en-serbia